QuảngTrị

NĂM THỨ HAI
SỐ: 493
Chủ nhật
8/11/2026

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG TRỊ
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG TRỊ

● Email: baoquangtri@gmail.com
● www.baoquangtri.vn

ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

Ngày hội của lòng dân và tình đoàn kết

Xem bài trang 3

Đồng chí Vương Quốc Tuấn, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy và các đồng chí lãnh đạo tỉnh tặng hoa chúc mừng cán bộ và Nhân dân thôn Võ Thuận, xã Hoàn Lão - Ảnh: **QUỐC VIỆT**

TRANG 4

Đưa sách lên vùng cao

Trên vùng biên giới **La Lay...**

TRANG 6

Những công trình "sức dân"

Với phương châm "Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng", thời gian qua, nhiều mô hình, công trình "Dân vận khéo" trên địa bàn tỉnh đã được Mặt trận các cấp triển khai hiệu quả, với vai trò chủ thể là Nhân dân. Những tuyến đường tự quản, những căn nhà mới, sân chơi cộng đồng... đến những phần quà sẻ chia, hỗ trợ các hoàn cảnh khó khăn, hoạn nạn... được đóng góp từ "sức dân", thể hiện tinh thần đoàn kết, sự đồng thuận cao trong các tầng lớp nhân dân.

Một góc làng biển xã Nam Trạch - Ảnh: **L.B.N**

Tuyến đường làng ven biển xã Nam Trạch được người dân vệ sinh sạch, đẹp - Ảnh: **L.M**

Ông Dương Tân Long, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQVN tỉnh cho biết: "Thời gian qua, Ban Thường trực Ủy ban MTTQVN tỉnh và các tổ chức chính trị-xã hội đã tập trung đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động theo hướng chủ động, kịp thời, đa dạng, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Công tác tuyên truyền được triển khai đồng bộ từ tỉnh đến cơ sở, góp phần tạo sự thống nhất về nhận thức và hành động trong cán bộ, đoàn viên, hội viên và các tầng lớp nhân dân; củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước; tăng cường đồng thuận xã hội và phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Nhờ đó, các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước được các tầng lớp nhân dân tích cực hưởng ứng, triển khai hiệu quả, với nhiều công trình, phần việc mang lại ý nghĩa thiết thực, góp phần nâng cao đời sống Nhân dân, thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội tỉnh nhà".

"Thắp sáng đường biển, rực sáng quê hương"

Theo chân Chủ tịch Ủy ban MTTQVN xã Nam Trạch Phạm Thị Hương, chúng tôi về thăm làng biển các thôn: Nhân Quang, Nhân Trạch, Nhân Nam. Trên con đường ven biển chạy quanh làng giờ đây đã có nhiều đổi thay bởi sự ngăn nắp, sạch đẹp, đặc biệt là hệ thống đèn chiếu sáng, với cờ Đảng, cờ Tổ quốc tung bay tràn đầy khí thế. Bà Hương cho biết, đây là công trình "Thắp sáng đường biển, rực sáng quê hương", được Cộng đồng Nhân Trạch online kêu gọi thực hiện.

Ông Lê Bá Nuyến, Trưởng thôn Nhân Nam, Trưởng nhóm Cộng đồng Nhân Trạch online, chia sẻ: "Con đường bờ kè ven biển của xã Nam Trạch chưa có điện chiếu sáng nên đi lại ban đêm dễ tiềm ẩn tai nạn giao thông, bên cạnh đó cũng có nguy cơ xảy ra các vấn đề trộm cắp, đổ rác bừa bãi, mất trật tự, an ninh… Với mong muốn xây dựng hình ảnh làng biển xã Nam Trạch "sáng, xanh, sạch, đẹp" trong mắt du khách, anh em nhóm Cộng đồng Nhân Trạch online do tôi và anh Nguyễn Văn Hân, Trưởng thôn Nhân Trạch chủ trì đã lên ý tưởng thực hiện công trình "Thắp sáng đường biển, rực sáng quê hương". Dù thời gian sát Tết bận rộn nhưng ngay sau khi nhận được sự đồng ý, ủng hộ của cấp ủy, chính quyền địa phương, chúng tôi đã khẩn trương triển khai công trình".

Qua chia sẻ của ông Nuyến, chúng tôi được biết, từ khi kêu gọi ủng hộ đến khi hoàn thành, công trình điện thắp sáng đường biển ở xã Nam Trạch chỉ mất 20 ngày. Công trình được khánh thành, đưa vào hoạt động đúng dịp Tết dương lịch 2026, chiếu sáng bằng năng lượng mặt trời, có chiều dài trên 2.800m, với 91 cột đèn chiếu sáng, 75 cờ Tổ quốc và 75 cờ Đảng được treo. Công trình có tổng trị giá hơn 200 triệu đồng, do người dân trong xã và con em quê hương làm ăn, sinh sống ở nước ngoài đóng góp.

Chủ tịch Ủy ban MTTQVN xã Nam Trạch Phạm Thị Hương cho biết: "Phát huy tinh thần đoàn kết toàn dân, thời gian qua, việc huy động các nguồn lực xã hội hóa trên địa bàn luôn được người dân đồng thuận, ủng hộ cao. Từ đầu năm 2026 đến nay, Mặt trận xã Nam Trạch đã tiếp nhận trên 4 tỉ đồng từ nguồn đóng góp, ủng hộ của Nhân dân trong xã và con em ở nước ngoài để xây dựng các công trình, hoạt động an sinh xã hội… Công trình "Thắp sáng đường biển, rực sáng quê hương" là một trong những công trình thể hiện rõ tinh thần, sức mạnh đoàn kết của Nhân dân. Phát huy những kết quả đạt được, thời gian tới, Ủy ban MTTQVN xã sẽ tiếp tục tham mưu cho cấp ủy đảng, phối hợp với chính quyền địa phương, các ban ngành, đoàn thể…, làm "cầu nối" kêu gọi đóng góp của các tổ chức, doanh nghiệp, phát huy sức mạnh toàn dân ,để có thêm kinh phí xây dựng các công trình cấp thiết, giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn… trên địa bàn xã, góp phần xây dựng quê hương ngày thêm đẹp giàu".

"Một tấm lòng -Triệu yêu thương"

Đó là mô hình dân vận khéo được Ủy ban MTTQVN phường Nam Đông Hà ra mắt ngày 30/9/2026, tại tổ dân phố 9. Sau lễ ra mắt mô hình, các tổ chức chính trị-xã hội phường đã tiến hành đăng ký và tổ chức các hoạt động hưởng ứng, như: Hỗ trợ mô hình sinh kế, "Mẹ đỡ đầu", "Bát cháo yêu thương", "Em nuôi của Đoàn", "Bữa cơm công đoàn-Gắn kết yêu thương"… với số tiền, quà hỗ trợ trị giá hàng trăm triệu đồng.

Trao đổi với chúng tôi, ông Nguyễn Lê Tiến, Chủ tịch Ủy ban MTTQVN phường Nam Đông Hà khẳng định: "Dẫu thời gian triển khai chưa dài nhưng mô hình "Một tấm lòng-Triệu yêu thương" đã tạo ra khí thế thi đua sôi nổi trong cán bộ, đoàn viên, hội viên và Nhân dân. Sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc được phát huy; tinh thần tương thân, tương ái và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, Nhân dân trong việc chung tay chăm lo an sinh xã hội được thể hiện rõ nét. Chúng tôi mong muốn, thời gian tới, mô hình sẽ được lan tỏa sâu rộng, để mỗi khu dân cư đều có những cách làm hay, mỗi tổ chức có những phần việc cụ thể, thiết thực và ngày càng có nhiều tổ chức, cá nhân tự nguyện tham gia, nhiều người dân được hưởng lợi".

Phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thời gian qua, Ủy ban MTTQVN phường Nam Đông Hà cũng đã triển khai hiệu quả các phong trào, cuộc vận động lớn. Trong 9 tháng đầu năm 2026, Mặt trận phường huy động nguồn lực xây mới và sửa chữa 14 nhà đại đoàn kết, với tổng kinh phí gần 800 triệu đồng; trao hỗ trợ hàng nghìn suất quà cho gia đình chính sách, các hộ có hoàn cảnh khó khăn…

Ông Hoàng Minh Tú, hộ nghèo ở phường Nam Đông Hà, chia sẻ: "Sau khi vợ mất, tôi một mình bươn chải nuôi 3 đứa con ăn học, cuộc sống vô cùng vất vả. Ngôi nhà cấp bốn đã xuống cấp nghiêm trọng nhưng không đủ kinh phí sửa chữa. May mắn, được sự quan tâm của Mặt trận các cấp và cấp ủy, chính quyền, đoàn thể địa phương, gia đình tôi mới xây được ngôi nhà mới với diện tích 50m², tổng kinh phí khoảng 300 triệu đồng (Ban vận động Quỹ vì người nghèo phường Nam Đông Hà hỗ trợ 80 triệu đồng, phần còn lại gia đình tích góp cùng sự chung tay giúp đỡ của người thân, dòng họ). Gia đình tôi vô cùng cảm ơn sự quan tâm hỗ trợ của các cấp Mặt trận, chính quyền địa phương về cả vật chất lẫn tinh thần. Có chỗ ở kiên cố, tôi cũng yên tâm lao động, sản xuất, cố gắng vươn lên thoát nghèo".

LÊ MAI

Ngày hội của lòng dân và tình đoàn kết

Nhân Ngày hội Đại đoàn kết (ĐĐK) toàn dân tộc năm 2026, phóng viên (PV) Báo và phát thanh, truyền hình Quảng Trị đã có cuộc trao đổi với đồng chí Đào Mạnh Hùng, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực Ủy ban MTTQVN tỉnh về việc khơi dậy và phát huy sức mạnh khối ĐĐK toàn dân trên địa bàn tỉnh.

Đồng chí Đào Mạnh Hùng, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực Ủy ban MTTQVN tỉnh, trao quà tặng khu dân cư thôn Làng Vây, xã Lao Bảo trong Ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc năm 2026 - Ảnh: **P.V**

● **P.V:** ***Thưa đồng chí, Ngày hội ĐĐK toàn dân tộc (18/11) hằng năm đã trở thành nét đẹp văn hóa gắn kết tình làng nghĩa xóm. Đồng chí đánh giá thế nào về sự chuyển biến và sức lan tỏa của ngày hội tại Quảng Trị trong những năm gần đây, khi tinh thần đoàn kết không chỉ dừng lại ở phần lễ mà đã đi sâu vào đời sống xã hội?***

- Đồng chí Đào Mạnh Hùng: Qua nhiều năm tổ chức, Ngày hội ĐĐK toàn dân tộc đã thực sự trở thành nét đẹp trong đời sống văn hóa, tinh thần của Nhân dân Quảng Trị. Điều đáng mừng là ngày hội không chỉ được duy trì rộng khắp, với tỉ lệ khu dân cư tổ chức hằng năm đạt trên 99%, mà ngày càng có sự chuyển biến về chất lượng và ý nghĩa thực tiễn.

Theo tôi, giá trị lớn nhất của ngày hội không chỉ cảm nhận không khí vui tươi, đầm ấm hay những tập thể, cá nhân được biểu dương, mà chính là tinh thần đoàn kết được tiếp nối bằng những việc làm cụ thể. Đó là khi bà con cùng bàn bạc, chung sức xây dựng quê hương, giúp nhau phát triển kinh tế, chăm lo cho người khó khăn, gìn giữ bản sắc văn hóa và xây dựng những cộng đồng dân cư tự quản, nghĩa tình.

Đặc biệt, năm nay, Ngày hội ĐĐK toàn dân tộc được tổ chức gắn với Ngày Văn hóa Việt Nam, hình thành Tuần Văn hóa ĐĐK dân tộc từ ngày 18-24/11. Đây là điểm mới có ý nghĩa, không chỉ mở rộng không gian sinh hoạt cộng đồng mà còn tạo điều kiện để người dân trực tiếp tham gia, sáng tạo và thụ hưởng các giá trị văn hóa. Tại Quảng Trị, chúng tôi chú trọng khuyến khích mỗi địa phương phát huy những nét văn hóa, phong tục, sản phẩm đặc trưng, gắn gìn giữ bản sắc với quảng bá hình ảnh quê hương, phát triển du lịch và xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở.

● **P.V:** ***Xin đồng chí chia sẻ những mô hình tiêu biểu, cách làm hay của Quảng Trị trong khơi dậy sức mạnh nội sinh từ Nhân dân để phát triển kinh tế và giảm nghèo bền vững?***

- Đồng chí Đào Mạnh Hùng: Tôi cho rằng, sức mạnh nội sinh trước hết nằm ở tinh thần tự lực, tự cường, ý chí vươn lên và sự chủ động của mỗi người dân, mỗi gia đình trong phát triển kinh tế, xây dựng cuộc sống. Vì vậy, điều quan trọng trong triển khai các phong trào, cuộc vận động không chỉ là huy động nguồn lực hỗ trợ, mà phải tạo điều kiện để người dân thực sự phát huy được khả năng của mình.

Thực tiễn cho thấy, một trong những cách làm có sức lan tỏa là phát huy vai trò chủ thể của Nhân dân trong xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Mặt trận các cấp đã phối hợp vận động bà con tự nguyện đóng góp công sức, nguồn lực, cùng tham gia xây dựng các công trình dân sinh, chỉnh trang khu dân cư, cải thiện môi trường sống. Trong 10 tháng đầu năm 2026, Mặt trận và các tổ chức chính trị-xã hội đã phối hợp triển khai, hoàn thành 246 công trình, phần việc với tổng trị giá gần 295 tỉ đồng. Qua đó, thể hiện tinh thần trách nhiệm, sự chung sức và vai trò làm chủ của Nhân dân đối với những công việc chung của cộng đồng.

Chúng tôi còn đặc biệt chú trọng kết nối các nguồn lực để hỗ trợ sinh kế, nâng cao kỹ năng, mở rộng cơ hội việc làm cho người dân. Trong 9 tháng năm 2026, thông qua các hoạt động phối hợp, hơn 19.000 lượt học sinh, thanh niên và người lao động được tư vấn hướng nghiệp, việc làm; hơn 1.000 lao động được giới thiệu việc làm.

● **P.V:** ***Quảng Trị là vùng đất từng chịu nhiều đau thương chiến tranh và thiên tai. MTTQVN tỉnh đã có những giải pháp gì để phát huy tinh thần tương thân tương ái, chăm lo hộ nghèo, gia đình chính sách, để "không ai bị bỏ lại phía sau", thưa đồng chí?***

- Đồng chí Đào Mạnh Hùng: Chính trong những hoàn cảnh khó khăn hiện hữu ấy, truyền thống đoàn kết, nghĩa tình và tinh thần tương thân, tương ái của người dân càng được bồi đắp, trở thành một giá trị nhân văn sâu sắc của vùng đất và con người Quảng Trị.

Phát huy truyền thống đó, Mặt trận các cấp luôn xác định việc chăm lo người nghèo, gia đình chính sách, người có công và những hoàn cảnh khó khăn là nhiệm vụ thường xuyên. Chúng tôi đã vận động, kết nối các tổ chức, doanh nghiệp, nhà hảo tâm cùng chung tay; đồng thời phát huy hiệu quả Quỹ "Vì người nghèo", các chương trình an sinh xã hội và nguồn lực cứu trợ để hỗ trợ người dân một cách kịp thời, thiết thực.

Thời gian qua, Mặt trận các cấp đã phối hợp hỗ trợ xây mới, sửa chữa 527 căn nhà cho người có công, hộ nghèo và những gia đình có hoàn cảnh khó khăn. Riêng trong 9 tháng năm 2026, Quỹ "Vì người nghèo" tỉnh đã phê duyệt phân bổ hơn 32,87 tỉ đồng, trong đó ưu tiên hỗ trợ nhà ở cho 329 hộ người có công và 134 hộ thuộc diện xây dựng nhà ĐĐK, xóa nhà tạm, nhà dột nát.

Thực hiện chính sách đền ơn đáp nghĩa, công tác vận động nguồn lực hỗ trợ nhà ở cho người có công, thân nhân liệt sĩ được đồng chí Bí thư Tỉnh ủy, lãnh đạo tỉnh tập trung chỉ đạo, kêu gọi các nguồn lực xã hội hóa hỗ trợ xây dựng 3.112 căn nhà; đến nay, đã vận động được 67,819 tỉ đồng (trong đó tỉnh vận động 60,757 tỉ đồng, cấp xã vận động 7,062 tỉ đồng); đã phân bổ, hỗ trợ cho 707 hộ. Chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát cho con đẻ người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học đã phân bổ hỗ trợ cho 384 hộ (đạt 100%).

Các tổ chức chính trị-xã hội, các hội quần chúng và đơn vị trực thuộc vận động nguồn lực xã hội hóa triển khai nhiều hoạt động nhân đạo, từ thiện, hỗ trợ sinh kế, học bổng, chăm sóc sức khỏe cộng đồng và trợ giúp các đối tượng yếu thế; góp phần thực hiện hiệu quả công tác an sinh xã hội, giảm nghèo bền vững và củng cố khối ĐĐK toàn dân tộc.

Điều chúng tôi luôn trăn trở là đằng sau mỗi gia đình còn khó khăn là những hoàn cảnh, những nỗi lo khác nhau. Vì vậy, sự quan tâm, giúp đỡ phải xuất phát từ nhu cầu thực tế, bảo đảm công khai, minh bạch, đúng đối tượng; không chỉ giúp bà con vượt qua khó khăn trước mắt mà còn tạo điều kiện để ổn định cuộc sống, tự vươn lên lâu dài. Đó cũng chính là cách để tinh thần "không ai bị bỏ lại phía sau" được thể hiện bằng những việc làm cụ thể, thiết thực.

● **P.V:** ***Bước vào giai đoạn phát triển mới, để khối ĐĐK toàn dân tại Quảng Trị thực sự là động lực đưa tỉnh vươn lên, Ủy ban MTTQVN tỉnh có những đổi mới gì về phương thức hoạt động?***

- Đồng chí Đào Mạnh Hùng: Tôi cho rằng, MTTQ phải tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, thực chất hơn, phát huy tốt hơn vai trò tập hợp, đoàn kết Nhân dân, tạo sự đồng thuận và huy động các nguồn lực cho phát triển; trong đó, tập trung đổi mới theo ba hướng trọng tâm.

Trước hết, phải lắng nghe Nhân dân thực chất hơn, phát huy tốt hơn vai trò đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân. Vừa qua, Mặt trận tỉnh đã triển khai mô hình "Mặt trận lắng nghe dân nói" trên phạm vi toàn tỉnh, với 80 bảng mã QR tại các điểm phục vụ hành chính công và gần 1.084 biển hộp thư số tại các khu dân cư. Đây là những kênh quan trọng giúp Mặt trận lắng nghe, nắm bắt kịp thời hơn tâm tư, nguyện vọng và những vấn đề phát sinh từ cơ sở, nhất là trong bối cảnh tỉnh đang quyết liệt triển khai các công trình, dự án trọng điểm. Trên cơ sở đó, Mặt trận sẽ tăng cường giám sát, phản biện xã hội đối với những vấn đề liên quan trực tiếp đến đất đai, giải phóng mặt bằng, tái định cư, môi trường và sinh kế; góp phần tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, tạo sự đồng thuận trên cơ sở tôn trọng và bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân.

Thứ hai, đẩy mạnh chuyển đổi số, không chỉ trong hoạt động của Mặt trận mà còn hướng đến nâng cao năng lực số cho người dân. Toàn tỉnh hiện duy trì 1.710 tổ công nghệ số cộng đồng với gần 13.000 thành viên. Qua các đợt triển khai vừa qua, nhiều người dân đã bước đầu được tiếp cận, làm quen với các kỹ năng và tiện ích số. Mặt trận sẽ tiếp tục phối hợp thúc đẩy việc chuyển từ phổ cập kiến thức sang ứng dụng thực chất, giúp người dân biết khai thác công nghệ trong sản xuất, kinh doanh, quảng bá sản phẩm, tiếp cận thị trường và các cơ hội phát triển kinh tế.

Thứ ba, đổi mới phương thức quản trị, điều hành ngay trong hệ thống Mặt trận. Chúng tôi đang hướng đến đẩy mạnh số hóa quy trình xử lý công việc, ứng dụng công nghệ trong quản lý, điều hành và từng bước nghiên cứu áp dụng hệ thống đánh giá kết quả công việc theo KPI, gắn với khối lượng, chất lượng và tiến độ thực hiện nhiệm vụ. Mục tiêu là nâng cao hiệu quả hoạt động, giảm bớt những công việc hành chính, báo cáo mang tính hình thức, để cán bộ Mặt trận có thêm thời gian đi cơ sở, nghiên cứu, lắng nghe Nhân dân và tập trung vào những công việc thực sự mang lại lợi ích cho người dân.

● **P.V:** ***Đồng chí muốn gửi thông điệp gì tới Nhân dân tỉnh nhà nhân Ngày hội ĐĐK toàn dân tộc năm nay?***

- Đồng chí Đào Mạnh Hùng: Trước hết, tôi xin gửi tới đồng bào, cán bộ và Nhân dân các dân tộc trong toàn tỉnh lời thăm hỏi ân cần, lời chúc sức khỏe, hạnh phúc và những tình cảm tốt đẹp nhất.

Trải qua nhiều khó khăn, thử thách, người dân Quảng Trị luôn gìn giữ truyền thống đoàn kết, nghĩa tình, cần cù lao động và ý chí vươn lên.

Đất nước và tỉnh nhà đang bước vào giai đoạn phát triển mới, với nhiều thời cơ và kỳ vọng. Tôi mong mỗi người dân, mỗi gia đình tiếp tục trân trọng, gìn giữ tình đoàn kết, phát huy tinh thần trách nhiệm, chung sức xây dựng quê hương, quan tâm giúp đỡ những người còn khó khăn và tích cực đóng góp những việc làm thiết thực cho cộng đồng. Bởi sức mạnh ĐĐK không phải là điều gì xa vời, mà được bắt đầu từ chính tình yêu quê hương, sự gắn bó, sẻ chia và trách nhiệm của mỗi người dân trong cuộc sống hằng ngày.

Tôi tin tưởng rằng, với sự đồng lòng, chung sức của Nhân dân và quyết tâm của cả hệ thống chính trị, Quảng Trị sẽ tiếp tục vượt qua khó khăn, phát huy tiềm năng, lợi thế, xây dựng quê hương ngày càng phát triển, để mỗi người dân đều có cuộc sống ngày càng tốt đẹp hơn.

● **P.V:** ***Xin trân trọng cảm ơn đồng chí!***

HƯƠNG TRÀ *(thực hiện)*

Đưa sách lên vùng cao

Với những món quà góp nhặt được từ những điều giản dị như tiết kiệm tiền vặt, nuôi heo đất..., các bạn học sinh của Câu lạc bộ Em yêu sách Quảng Trị đã mang những cuốn sách hay đến với những em học sinh ở bản làng vùng cao.

Các thành viên Câu lạc bộ Em yêu sách Quảng Trị mang sách đến với học sinh vùng cao - Ảnh: **N.D**

Trao gửi yêu thương

Chuyến xe đưa sách lên vùng cao được bắt đầu từ 6 giờ sáng, hầu hết các bạn nhỏ đều háo hức. Có bạn, đây là lần đầu tiên tham gia, nhưng cũng có bạn đã tham gia lần thứ 2, thứ 3.

Em Hoàng Ngọc Nguyên, Trường tiểu học Sông Hiếu, phường Nam Đông Hà, tỉnh Quảng Trị nói *"Đây là lần thứ 2 em tham gia trao sách cho các bạn nhỏ. Em rất vui và sẽ cố gắng tiết kiệm từ tiền ăn quà vặt để mua sách quyên góp vào CLB, giúp các bạn học sinh ở vùng cao"*.

Được trải nghiệm cùng với các em lên trao sách cho những bạn nhỏ ở xã Đakrông, chúng tôi mới cảm nhận rõ niềm trao gửi yêu thương của các em. Những cuốn truyện tranh, truyện cổ tích còn thơm màu giấy mới được các em ở CLB Em yêu sách Quảng Trị trao tận tay cho những bạn học sinh ở Trường tiểu học và THCS Đakrông, với mong muốn chia sẻ tri thức, niềm đam mê đọc sách. Em Hồ Thị Ry học sinh lớp 4, Trường tiểu học và THCS Đakrông, cho biết *"Năm nào em cũng được các bạn, các anh chị ở CLB Em yêu sách Quảng Trị trao tặng sách. Em rất vui, vì bản thân mình có thêm những cuốn truyện hay để đọc"*.

Giữa sân trường rộng lớn, các thành viên của CLB Em yêu sách Quảng Trị cùng với các em học sinh của Trường tiểu học và THCS xã Đakrông cùng trò chuyện, chia sẻ những câu chuyện hay từ trang sách. Đó cũng chính là niềm vui của những thành viên trong CLB Em yêu sách Quảng Trị khi nhìn thấy những trang sách được mở ra, kiến thức được lan tỏa và tình yêu đọc sách được nhen nhóm trong tâm hồn các em nhỏ ở vùng cao.

Đồng hành cùng các em

CLB Em yêu sách Quảng Trị được thành lập tại Trường tiểu học Sông Hiếu, phường Đông Hà, với những thành viên ban đầu là các bạn học sinh ở trường. Sau một quá trình hoạt động hiệu quả, CLB đã thu hút thêm nhiều học sinh ở các trường tiểu học trên địa bàn cùng tham gia. Qua 4 năm triển khai thực hiện, đến nay CLB có 150 thành viên tham gia sinh hoạt. Mục đích của CLB chính là tạo sân chơi đọc sách cho các em và tổ chức những chuyến thiện nguyện đưa sách lên vùng cao. Hằng năm, CLB thường tổ chức từ 1-2 chuyến tặng sách, mỗi chuyến khoảng gần 1.000 đầu sách truyện và sách giáo khoa.

Năm học 2026-2027, CLB Em yêu sách Quảng Trị lại hành trình lên với bản làng vùng cao. Để có những chuyến tặng sách đạt kết quả, cứ vào dịp cuối năm học CLB đã vận động các em quyên góp ủng hộ sách giáo khoa. Sau đó sẽ tập hợp và bao bọc lại cẩn thận; đồng thời kêu gọi ủng hộ của những nhà hảo tâm để mua những bộ sách mới và truyện tranh để trao tặng cho các bạn.

Trường tiểu học và THCS Đakrông có 2 điểm trường chính và các điểm trường lẻ còn gặp nhiều khó khăn. Năm học 2026-2027, nhà trường kết nối với Trường đại học Sư phạm 1 Hà Nội hỗ trợ 1.500 đầu sách giáo khoa cho học sinh. Bên cạnh đó, CLB Em yêu sách Quảng Trị đã hỗ trợ khoảng 500 đầu sách truyện và hơn 300 sách giáo khoa, sách tham khảo cho các em. Thầy Nguyễn Bá Nam, Hiệu trưởng Trường tiểu học và THCS Đakrông cho biết: *"Với sự hỗ trợ của những tổ chức, cá nhân. Đặc biệt các em học sinh ở CLB Em yêu sách luôn đồng hành với nhà trường để chia sẻ những khó khăn. Riêng năm học này được sự ủng hộ sách từ khâu kết nối của các tổ chức, cá nhân và CLB đã giúp cho học sinh của trường có đầy đủ sách giáo khoa để học"*.

Đối với các em học sinh vùng cao, mỗi cuốn sách đến tay không chỉ là một món quà tinh thần mà còn mở ra cơ hội tiếp cận tri thức, nuôi dưỡng ước mơ và khát vọng vươn lên trong học tập, cuộc sống. Những ánh mắt chăm chú bên trang sách, những câu hỏi hồn nhiên và sự hào hứng tham gia các hoạt động đã tiếp thêm động lực để những chuyến xe thiện nguyện của CLB Em yêu sách Quảng Trị tiếp tục lăn bánh đến nhiều bản làng khác nữa. Chị Hồ Mỹ Liên, Chủ nhiệm CLB Em yêu sách Quảng Trị cho biết *"Chúng tôi rất mừng vì hiện tại ngoài các bạn học sinh là thành viên CLB còn có thêm nhiều nhà hảo tâm muốn đồng hành cùng với CLB để thực hiện hành trình đưa sách lên vùng cao. Chính vì vậy chúng tôi sẽ tiếp tục duy trì và cố gắng thực hiện hành trình đưa sách lên vùng cao, giúp học sinh nơi đây có thêm điều kiện để tiếp cận với tri thức mới qua những trang sách"*.

Rời Đakrông khi trời đã ngả về chiều, các em ở CLB Em yêu sách Quảng Trị vẫn còn lưu luyến với bản làng, với những bạn nhỏ ở vùng cao. Bởi mỗi bước chân đi qua, mỗi hành trình mà các em đã trải nghiệm chính là sự kết nối qua từng trang sách. Mỗi trang sách mở ra một chân trời mới, mỗi chuyến xe lên với vùng cao đều mang theo tri thức, niềm tin và hy vọng. Cho dù cuộc sống còn khó khăn, song từ những yêu thương, mỗi thành viên của CLB em yêu sách Quảng Trị vẫn đang âm thầm góp sức để thắp sáng niềm yêu thích đọc sách, gieo những hạt giống tri thức và chắp cánh cho ước mơ tuổi thơ của các em nhỏ ở những bản làng được bay xa hơn.

NGỌC DIỆP

Minh họa: **S.T**

● **HOÀNG THỊ PHỤNG**

Khát vọng...

Niềm mơ ước nảy chồi
Miền xa xôi gần lại
Đồng ruộng thơm hoa trái
Rừng vàng gọi biển khơi...

Khát vọng lướt mây trời
Chơi vơi hoài năm tháng
Mở ngày vàng tỏa rạng
Lấp lánh rọi bình minh...

Vui sao Quảng Trị mình
Đất linh ngời trang sử
Qua nỗi đau đạn lửa
Vụ mùa mới đâm bông...

Bầu trời cao xanh trong
Mây hồng vờn cánh bạc
Gió quyện hòa khúc hát
Cất cánh vào bao la...

Mặt người muôn cánh hoa
Thắm tươi òa trong nắng
Tay trong tay ta ngắm
Quảng Trị mình đổi thay!

Minh họa: **T.H**

Thơ chọn-Lời bình

Mẹ ngồi chải tóc bên thềm
Mùa thu gửi lụa nắng mềm trên tay
Hàng cau rụng chiếc mo gầy
Con chim sẻ nhỏ lượn bay mấy vòng

Lược mòn nửa chải nửa hong
Ngón khô chạm khẽ mà ròng ròng tuôn
Gió may lật những sợi buồn
Nghe như mây dạt trắng muôn muốt trời

Mùa thu chẳng nói một lời
Mà sao mắt mẹ cứ vời vợi xa
Cúc ngoài hiên lặng lẽ hoa
Hình như sương rụng buốt nhòa mắt con.

NGUYỄN VĂN SONG

Lời bình:

Nhà thơ Nguyễn Văn Song là người đã từng đoạt giải nhất cuộc thi thơ Báo Văn Nghệ bằng một chùm thơ lục bát khá ấn tượng. Tôi thích nhịp và giọng lục bát của thi sĩ đồng quê này. Nhà thơ hay viết về những ám ảnh tâm thức mộc mạc, bình dị mà sâu sắc, hồn hậu đến hồn nhiên và đặc biệt sự phát hiện những tứ thơ khá độc đáo riêng biệt.

Bài thơ *"Mẹ ngồi chải tóc mùa thu"* là một tứ thơ hay nhiều sức gợi. Mùa thu lá rụng bời bời cho ta liên tưởng đến bao sợi tóc mẹ rụng xuống cái khoảnh khắc thời gian của mùa có ngày dành riêng cho mẹ trong tháng mười thương mến. Nhịp thơ lục bát tạo ra giọng thơ rất riêng của Nguyễn Văn Song vừa hài

• TRẦN THƯƠNG TÍNH

Qua cánh đồng xưa

Chiều về qua cánh đồng xưa
Chập chờn sóng lúa gió lùa mênh mông
Mẹ ngồi xổ tóc ra hong
Khói đồng thơm những nỗi lòng nhà quê.

Nắng chiều rớt xuống triền đê
Có miền hoa dại nở mê miết buồn
Sân nhà thấp thoáng cánh chuồn
Đưa tay bắt hụt nỗi buồn trong veo.

Tôi về tắm mát ao bèo
Bếp nhà sợi khói mang theo suốt đời
Dòng sông con nước đầy vơi
Lục bình trổ giữa khoảng trời quê hương.

Lặng nghe rơm rạ bên đường
Có mùa lam lũ về thương quê nhà
Bao năm phiêu dạt nơi xa
Một chiều về lại vẫn là người quê…

• HOÀNG THỤY ANH

Đỗ quyên

Võng mây bung cánh
dìu dặt khèn anh
em là loài hoa nữ hoàng của núi
thắm lên giữa mù sương
bóng người khảm màu cỏ lá
nghìn năm quyên ngóng hoàng hôn

gùi câu kinh đi trong ngàn sắc
anh thật thà với nỗi cô đơn
Fanxipan chênh vênh chấm vào bốn mùa
con gió ngày đêm nghễnh ngãng
vờn theo những đóa hoa mây
vết chim di liêu xiêu đến bao giờ

bậc thời gian ngủ say
lịm giấc mơ Mường Hoa
đâu đó tiếng chày gõ cối xa xăm
vốc ngụm xuân đầy đặn
mặt trời xiêm y trên vai những kẻ chăn mây

em lẩy bẩy uống lời hạnh ngộ
cổ tích đỗ quyên linh ứng
đặc trắng bến thiên đường
ai đánh cắp những ngón tay mưa
cho hoa đỗ bén nụ hôn đất trời
tiếng chim quyên giật mình ngưng lại
khôn cùng khói bay

Nỗi nhớ heo may

Minh họa: **H.H**

Khi những cơn mưa thỉnh thoảng ghé qua xua tan những oi nồng của nắng hạ. Trời thu dìu dịu, nắng trong veo. Heo may nhè nhẹ len vào trong từng đợt gió, lòng người như lắng lại, mọi thứ dường như hiền hơn và mềm tan trong gió thu.

Ta biết thu đã sang khi gió đưa nồng hương hoa sữa, thị chín vàng trong tán lá mướt xanh, những quả bưởi đung đưa lúc lỉu chở nắng vàng. Phố cũng dịu dàng hơn trong những ngày thu chín vựa. Những hàng cây thay sắc áo, những con đường xao xác lá vàng bay. Gánh hàng rong có thêm mùi thơm của cốm mới và màu của những quả hồng chín đỏ. Đứng giữa mùa thu, giữa không gian và cảnh vật đầy sắc thu nhưng lòng ta vẫn khao khát một chút gì đậm chất thu hơn nữa. Nỗi khao khát ấy được gọi thành tên là heo may.

Dẫu biết rằng, heo may là của mùa thu nhưng đâu phải cứ thu sang là heo may sẽ hiện diện. Heo may chỉ lướt qua một vài ngày lúc chớm thu, hay đến vội vàng trong những ngày thu đã chín vựa. Có khi chỉ ghé qua một chút vào những buổi sớm mai bảng lảng mờ sương hay trong buổi chiều khi hoàng hôn tắt nắng. Chút gió miên man hơi lạnh giữa trời thu thôi cũng đủ khiến lòng người xao xác bâng khuâng.

Giữa năm tháng rộng dài cùng bao nhiêu biến động của đất trời. Mùa thu như một thức quà ngon khiến người ta mê mẩn. Không nóng như hè, không rét như đông và cũng chẳng ướt át như xuân, thu vừa đủ hài hòa nắng một chút, gió một chút và lạnh cũng một chút thôi. Và những ngày thu có heo may là những ngày ngọt ngào, dễ chịu nhất, bầu trời trong xanh, nắng nhẹ nhàng, gió mơn man se lạnh. Cũng vừa đủ dịu dàng để kéo người ta ra khỏi guồng quay công việc hay những áp lực cận kề mà ngồi lại gần nhau sau dằng dặc những lo toan. Là những ngày thu xưa khi ta còn rất trẻ, ngồi trong giảng đường mà tâm hồn đã ra ngoài ô cửa, mắt mải nhìn lá vàng bay. Là những buổi tối cùng bạn chạy xe rong ruổi trên những cung đường trong lòng phố nhỏ, tha thẩn ngụm cà phê còn sánh khói hay nếm vị ngọt thơm của bát chè sắn còn nóng hổi hơi bay.

Năm nay thời tiết lạ thường, mùa thu đang nghiêng dần về cuối, hoa sữa đã nở rộ rồi tàn, cây thị già chỉ còn sót lại vài quả nhỏ màu vàng trên nền xanh lá biếc, những quả na cuối mùa còn bám víu trên những cành khô. Còn heo may? Có khi gió cũng lạc mùa nên lòng người cứ khao khát kiếm tìm chút se se như những ngày thu cũ.

Thu không có heo may thu mất đi mấy phần ý nhị. Thu thiếu heo may thu bớt chút dịu dàng. Và lòng người vì ngóng chờ mà cũng thêm mấy phần hụt hẫng. Để rồi trong bâng khuâng mong ngóng ấy, ta ngộ ra một điều rằng người ta thích mùa thu đôi khi là vì có gió heo may, người ta mong chờ mùa thu cũng có khi vì ngọn gió heo may. Ngọn heo may mỏng manh, nhè nhẹ nhưng lại chất chứa nhiều cảm xúc, hoài niệm, đủ sức lay động cả những miền xúc cảm dịu dàng.

Mùa thu năm nay chỉ còn tính bằng ngày, mà heo may vẫn chưa hề ghé cửa. Ta vẫn nghe người ta cứ thở than vì những đổi thay của thời tiết. Phải chăng người ta buồn nhớ heo may?

ĐOÀN THỊ THU HƯƠNG

Mẹ ngồi chải tóc mùa thu

Minh họa: **H.H**

hòa trầm tĩnh vừa nao lòng da diết không có những phá cách đột biến mà tạo ra những thăng hoa cảm xúc bất ngờ bằng ngôn ngữ hình tượng và phát hiện thi tứ. Một giọng thơ nhiều chiêm nghiệm mà vẫn tung tẩy bay bổng: *"Mẹ ngồi chải tóc bên thềm/ Mùa thu gửi lụa nắng mềm trên tay"*.

Một định danh cụ thể "bên thềm" nơi những bậc cửa bắt đầu bước đi chênh chao của cả đời người. Nắng thu hay lụa mềm tất cả đều có lý. Một sự quấn quýt yêu thương trân trọng với người mẹ kính yêu khi tuổi tác về già, khi có bao hụt hẫng với *"Hàng cau rụng chiếc mo gầy/Con chim sẻ nhỏ lượn bay mấy vòng"*. Mo cau rụng hay tuổi tác mẹ rụng. Hình ảnh con chim sẻ nhỏ cho ta hình dung đứa con bé bỏng về bên mẹ với những vòng bay yêu thương ôm ấp một hình bóng thân thương. Cái hay của bài thơ là đặc tả động thái chải tóc của mẹ mà nói được bao nỗi lòng âu lo, bao mỏi mòn canh cánh trong khung cảnh nắng thu: *"Lược mòn nửa chải nửa hong"*.

Chải tóc để hong khô lấp lánh nỗi niềm: *"Ngón khô chạm khẽ mà ròng ròng tuôn"*. Một nhịp thơ lắng lại chênh chao "ròng ròng" mà chứa nhiều sức gợi về sự hao hụt hao gầy mái tóc của mẹ. Nhưng từ định vị mẹ chải tóc bên thềm nhà, thềm của mùa thu thì hình ảnh thơ bỗng mở ra một không gian trìu mến, một nâng niu vươn xa làm tôi chợt nhớ đến một câu thơ nhiều ánh xạ của nhà thơ tài hoa Phạm Ngọc Cảnh khi viết về mẹ mình: *"Nắng đã chiều vẫn muốn hắt tia xa"*. Đây là một hồi quang khi: *"Nghe như mây dạt trắng muôn muốt trời"* từ *"Gió may lật những sợi buồn"*. Tôi rất thích cặp từ láy "muôn muốt" một sự mềm mại dịu dàng vị tha bao dung tạo ra một độ yêu thương chu đáo tin cậy. Mẹ ngồi chải tóc những sợi buồn rụng nhưng trong tâm thế, tâm thái vẫn hướng tới những hy vọng hồi sinh.

Khổ thơ cuối bốn câu như một nhịp vĩ thanh với bao tâm trạng. Một sự lặng im mà xốn xang bao lời khi: *"Mùa thu chẳng nói một lời/Mà sao mắt mẹ cứ vời vợi xa"*. Từ "muôn muốt" mây trắng đến mắt mẹ "vời vợi" tạo ra những khoảng lặng, khoảng vắng nhưng không trống rỗng mà vẫn vun lên bao hy vọng. Mùa thu có hoa cúc vàng mà thi sĩ tài hoa Tế Hanh đã ví: *"Hoa cúc vàng như nỗi nhớ day dứa"* ánh lên màu ấm của tình đời tình người. Một sắc vàng màu nắng thu mềm như dải lụa dâng mẹ thì một nốt lặng trầm xuống *"Hình như sương rụng buốt nhòa mắt con"*. Một ân hận ưu tư, tóc rụng hay sương rụng, tóc sương rụng đều có lý. Một buốt nhòa nhòe thương trong mắt con làm ta giật mình bao thảng thốt thổn thức khi nghĩ về mẹ-Người đang chải tuổi tác mình xuống mùa thu đời mình…

NGUYỄN NGỌC PHÚ

Trên vùng biên giới La Lay...

Tinh thần đoàn kết, gắn bó trong cộng đồng ở xã biên giới La Lay đang trở thành động lực để người dân đổi mới cách nghĩ, cách làm, từng bước chuyển từ sản xuất nương rẫy sang phát triển chăn nuôi, trồng rừng sản xuất và các mô hình kinh tế tổng hợp. Thông qua sự đồng hành của Hội Nông dân, nguồn vốn tín dụng chính sách và hoạt động hướng dẫn kỹ thuật, nhiều hộ gia đình đã mạnh dạn đầu tư, chia sẻ kinh nghiệm, hỗ trợ nhau phát triển sản xuất, từng bước nâng cao thu nhập, ổn định cuộc sống và góp sức xây dựng quê hương biên giới ngày càng khởi sắc.

Diện tích lúa nếp than ở La Lay ngày càng được nhân rộng - Ảnh: **K.S**

Trước đây, đời sống của người dân ở xã biên giới La Lay chủ yếu phụ thuộc vào nương rẫy với phương thức canh tác "phát, đốt, cốt, trỉa". Năng suất cây trồng thấp khiến cái nghèo bám lấy các bản làng. Trước thực tế đó, Hội Nông dân xã phối hợp với chính quyền địa phương tích cực vận động người dân chuyển đổi phương thức sản xuất, mạnh dạn chuyển diện tích đất kém hiệu quả sang trồng rừng sản xuất, chăn nuôi gia súc, gia cầm gắn với chủ động phòng, chống dịch bệnh.

Từ các chương trình hỗ trợ, trên địa bàn xã xuất hiện nhiều hộ nông dân phát triển kinh tế hiệu quả. Gia đình anh Hồ Văn Mũa và chị Hồ Thị Diên, ở thôn A Bung, là một ví dụ điển hình. Từ chỗ sản xuất nhỏ lẻ, anh chị đã đầu tư phát triển mô hình kinh tế tổng hợp. Hiện nay, gia đình duy trì đàn lợn thịt hơn 40 con, nuôi thêm gà bản địa và chăm sóc 4ha tràm. Bên cạnh chăn nuôi và trồng rừng, gia đình còn tận dụng hèm rượu làm thức ăn cho lợn, đồng thời đầu tư máy xay xát nông sản để phục vụ nhu cầu của gia đình và người dân trong thôn. Mô hình mang lại khoản thu nhập hơn 200 triệu đồng/năm, giúp anh chị có điều kiện chăm lo việc học hành cho các con. "Nhờ cán bộ Hội Nông dân xã hướng dẫn vay vốn ưu đãi và tập huấn kỹ thuật chăn nuôi, vợ chồng tôi mới mạnh dạn mở rộng chuồng trại. Việc kết hợp nấu rượu lấy hèm nuôi lợn giúp giảm chi phí mua thức ăn, đàn lợn lại nhanh lớn. Thời gian tới, gia đình tôi dự định đầu tư thêm chuồng nuôi lợn nái để chủ động nguồn con giống, tiếp tục tăng sản lượng lợn thịt", chị Diên chia sẻ.

Cùng ở thôn A Bung, gia đình chị Lê Thị Chơi cũng lựa chọn hướng đi phù hợp với điều kiện địa phương. Chị Chơi tập trung nuôi lợn, ngan, gà, vịt, đồng thời trồng 3ha rừng tràm sản xuất. Nhờ chăm sóc đúng kỹ thuật và chủ động phòng trừ dịch bệnh, mỗi năm gia đình chị có nguồn thu hơn 150 triệu đồng từ chăn nuôi và trồng rừng. Chị Lê Thị Chơi cho biết: "Ở vùng biên giới này, nếu chỉ trông vào mấy sào rẫy thì khó thoát nghèo. Được sự động viên của cán bộ xã, tôi nhận thấy trồng tràm và nuôi gia cầm phù hợp với sức lao động của gia đình. Rừng tràm cho nguồn thu lớn theo chu kỳ, còn nuôi gà, vịt mang lại thu nhập thường xuyên để trang trải sinh hoạt. Nhờ đó, gia đình tôi có cuộc sống ổn định hơn trước rất nhiều".

Anh Hồ Văn Pênh, cán bộ Hội Nông dân xã La Lay cho biết: "Chúng tôi luôn hỗ trợ bà con từ khâu hoàn thiện hồ sơ vay vốn ưu đãi đến tập huấn kỹ thuật chăn nuôi, trồng rừng. Thấy các hộ nghèo mạnh dạn chuyển đổi sản xuất rồi từng bước ổn định cuộc sống, anh em làm công tác hội càng thêm động lực bám bản".

Đến nay, toàn xã La Lay có hơn 30 hội viên nông dân đạt danh hiệu sản xuất, kinh doanh giỏi cấp xã và 4 hộ đăng ký xét công nhận danh hiệu cấp tỉnh. Các mô hình chăn nuôi lợn bản địa, bò lai, dê, nuôi cá nước ngọt, trồng nếp than và phát triển rừng sản xuất đang được người dân duy trì, mở rộng, góp phần đa dạng hóa sinh kế ở địa phương.

Song song với phát triển kinh tế, công tác xây dựng tổ chức hội và phong trào nông dân tại xã La Lay tiếp tục được quan tâm. Sau khi sáp nhập các thôn, bản, Ban Chấp hành Hội Nông dân xã đã kiện toàn 5 chi hội với tổng số 943 hội viên. Hội thường xuyên đổi mới nội dung sinh hoạt, đẩy mạnh tuyên truyền các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước đến tận các tổ hội, cán bộ, hội viên. Trong quý III/2026, Hội Nông dân xã phối hợp với chính quyền địa phương tổ chức hội nghị đối thoại trực tiếp giữa Chủ tịch UBND xã với hơn 50 cán bộ, hội viên nông dân tiêu biểu. Buổi đối thoại kịp thời gỡ khó cho bà con về kỹ thuật sản xuất, khâu thu mua, tiêu thụ nông sản và tình trạng giá cả thiếu ổn định. Bên cạnh đó, hội đã giới thiệu 2 hội viên ưu tú để tổ chức đảng xem xét, bồi dưỡng, kết nạp.

Hội Nông dân xã La Lay cũng thể hiện vai trò nòng cốt trong phong trào "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc". Hội tích cực phối hợp với Đồn Biên phòng Cửa khẩu quốc tế La Lay và lực lượng công an, quân sự địa phương tham gia tuần tra, bảo vệ đường biên, mốc giới, giữ gìn an ninh, trật tự trên địa bàn, góp phần phòng ngừa, đấu tranh với các loại tội phạm và tệ nạn xã hội. "Việc hỗ trợ nông dân phát triển kinh tế của Hội Nông dân xã mang lại hiệu quả thực tế rất rõ nét. Nguồn vốn vay ưu đãi giúp nhiều hộ đồng bào dân tộc thiểu số mạnh dạn thay đổi tập quán canh tác, xây dựng các mô hình chăn nuôi, trồng trọt hiệu quả. Thời gian tới, Mặt trận Tổ quốc xã tiếp tục phối hợp với các đoàn thể vận động Nhân dân phát huy nội lực, lồng ghép nguồn lực từ các chương trình mục tiêu quốc gia để hỗ trợ bà con sản xuất, nhân rộng mô hình hay, chăm lo cho hộ nghèo và giữ vững an ninh biên giới", Chủ tịch Ủy ban MTTQVN xã La Lay Hồ Văn Ngơn cho biết.

Theo kế hoạch, Hội Nông dân xã La Lay tiếp tục bám sát chỉ đạo của cấp ủy, chú trọng bồi dưỡng nghiệp vụ cho cán bộ chi hội, đẩy mạnh chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật và rà soát quỹ đất kém hiệu quả để vận động chuyển đổi cây trồng; từng bước duy trì, nhân rộng các mô hình kinh tế phù hợp với điều kiện thổ nhưỡng vùng cao. Qua đó góp phần nâng cao hiệu quả sản xuất, cải thiện thu nhập và ổn định đời sống người dân vùng biên.

KÔ KĂN SƯƠNG

Từ đầu năm 2026 đến nay, Hội Nông dân xã La Lay phối hợp với Ngân hàng Chính sách xã hội quản lý 8 tổ tiết kiệm và vay vốn, với 392 hộ vay, tổng dư nợ gần 31 tỉ đồng. Nguồn vốn tín dụng chính sách giúp người dân có thêm điều kiện mua giống cây trồng, vật nuôi và đầu tư phương tiện, thiết bị phục vụ sản xuất. Công tác kiểm tra, giám sát việc sử dụng vốn được duy trì nhằm bảo đảm các khoản vay được sử dụng đúng mục đích, mang lại hiệu quả thực tiễn.

QUẢNG TRỊ TUẦN QUA

Tuần qua, trên địa bàn tỉnh diễn ra một số sự kiện nổi bật:

- Đồng chí Vương Quốc Tuấn, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy chủ trì buổi làm việc để nghe báo cáo phương án kiến trúc 11 dự án đầu tư xây dựng trường phổ thông nội trú liên cấp tiểu học và THCS tại các xã biên giới đất liền (giai đoạn 2) trên địa bàn tỉnh.

Theo đó, tổng mức đầu tư 11 dự án là hơn 2.136 tỉ đồng, quy mô 284 lớp với khoảng hơn 9.600 học sinh. Hiện tại, 11/11 dự án đã hoàn thành lựa chọn nhà thầu, ký hợp đồng thi công xây dựng. Các đơn vị đang thực hiện song song việc thiết kế bản vẽ, thi công và đã phê duyệt phần móng một số hạng mục để thi công trước; các hạng mục còn lại hoàn thành trước ngày 31/12/2026.

- Đồng chí Bùi Hoàng Phương, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh chủ trì cuộc họp để nghe các sở, ngành, đơn vị liên quan báo cáo phương án triển khai Nhà trưng bày Nghĩa trang liệt sĩ quốc gia Trường Sơn.

Việc đầu tư, nâng cấp Nhà trưng bày Nghĩa trang Liệt sĩ Quốc gia Trường Sơn nhằm khắc phục tình trạng xuống cấp của công trình hiện hữu, bảo vệ tư liệu, hiện vật; đồng thời đổi mới không gian trưng bày, nâng cao chất lượng phục vụ các đoàn khách và Nhân dân đến dâng hương, tưởng niệm các Anh hùng Liệt sĩ. Qua đó, phát huy giá trị lịch sử của Đường Trường Sơn - Đường Hồ Chí Minh, góp phần giáo dục truyền thống cách mạng, lòng yêu nước và đạo lý "uống nước nhớ nguồn" cho các thế hệ.

- Các đồng chí lãnh đạo tỉnh đã đến dự và chung vui Ngày hội Đại đoàn đoàn kết toàn dân tộc và Ngày Văn hóa Việt Nam cùng cán bộ và Nhân dân tại các khu dân cư trên địa bàn tỉnh.

Chung vui tại ngày hội, các đồng chí lãnh đạo tỉnh đã ghi nhận, biểu dương những kết quả nổi bật mà cán bộ, đảng viên và Nhân dân các khu dân cư đạt được trong thời gian qua; đặc biệt là xây dựng khu dân cư diện mạo khang trang, sạch đẹp và tinh thần đoàn kết, gắn bó của cộng đồng dân cư.

- UBND tỉnh có buổi làm việc với các sở, ngành, đơn vị, địa phương liên quan để rà soát công tác chuẩn bị tổ chức Tuần Văn hóa-Du lịch Quảng Trị, kỳ I năm 2026.

Theo dự thảo kế hoạch, Tuần Văn hóa-Du lịch có 14 hoạt động tổ chức tại các xã, phường với nhiều loại hình văn hóa, nghệ thuật, thể thao và du lịch đặc sắc.

Trong khuôn khổ tuần lễ còn có nhiều hoạt động, như: Chương trình quảng bá, xúc tiến du lịch Ấn Độ qua điện ảnh Bollywood; không gian ẩm thực với chủ đề "Thiên nhiên Quảng Trị-Hương vị Tràng An"; lễ hội khinh khí cầu quốc tế-Quảng Trị 2026 với chủ đề "Bay trên quê hương thanh bình"; lễ hoa đăng cầu siêu các anh hùng liệt sĩ trên sông Thạch Hãn...

- Đền Vĩnh Yên (nơi thờ Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh) tại xã Trường Ninh vừa được xếp hạng di tích quốc gia.

Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh (1650-1700) là bậc khai quốc công thần, vị tướng kiệt xuất trong sự nghiệp mở mang bờ cõi từ Khánh Hòa đến các tỉnh miền Đông Nam bộ ngày nay và Đồng bằng sông Cửu Long; lập công đầu trong việc đặt nền móng, dựng tiền đề cho việc mở mang tiếp vùng đất Nam bộ, góp phần làm rạng rỡ lịch sử giữ nước và dựng nước của dân tộc ta.

Việc nhà thờ Lễ Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh được xếp hạng di tích quốc gia góp phần bảo tồn, tôn tạo và phát huy tốt giá trị của di tích, phục vụ khách tham quan du lịch và giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ.

TH.H *(tổng hợp)*

Gắn kết cộng đồng bảo vệ môi trường

Cùng với những nỗ lực bảo vệ môi trường (BVMT), thích ứng với biến đổi khí hậu (BĐKH) của cả hệ thống chính trị và người dân, thời gian qua, nhiều mô hình đặc biệt của Mặt trận các cấp đã được khởi động và mang lại hiệu quả tích cực. Đáng chú ý, những mô hình này vừa đóng góp các sáng kiến hay, giải pháp sáng tạo trong hành trình ứng phó với sự đổi thay của khí hậu cũng như xây dựng môi trường sống xanh-sạch-đẹp, vừa tạo cơ hội để cộng đồng dân cư, các tôn giáo... trên địa bàn tỉnh đoàn kết, chung sức đồng lòng vì một mục tiêu chung.

Lễ ra mắt mô hình "Phật tử chung tay xây dựng khu dân cư sáng-xanh-sạch-đẹp-an toàn tại chùa Đại Áng, phường Nam Đông Hà - Ảnh: **NVCC**

Người dân phường Nam Đông Hà chung tay xây dựng khu dân cư sáng-xanh-sạch-đẹp-an toàn - Ảnh: **NVCC**

KHI CỘNG ĐỒNG TÔN GIÁO CHUNG TAY VÌ MÔI TRƯỜNG

Những ngày này, Trưởng ban công tác Mặt trận tổ dân phố (TDP) Đông Giang 1 (phường Đông Hà) Trần Ngọc Cảnh bận rộn hơn thường lệ. Vừa chuẩn bị cho Ngày hội Đại đoàn kết của TDP, vừa tranh thủ kiểm tra tình hình ứng dụng phân vi sinh hữu cơ trên địa bàn. Mô hình "Cộng đồng tôn giáo và dân cư thực hiện BVMT" được triển khai tại chùa Đông Lai từ tháng 5/2025 đang dần phát huy hiệu quả. Ông Trần Ngọc Cảnh chia sẻ, ngay khi mô hình ra mắt, hoạt động thiết thực đầu tiên chính là tặng 150 thùng ủ phân hữu cơ cùng chế phẩm sinh học cho người dân. Cùng với sự tuyên truyền tích cực từ chính quyền địa phương, Mặt trận..., bà con đã quen thuộc với giải pháp BVMT hiệu quả này. Từ 150 thùng ban đầu, đến nay đông đảo người dân TDP Đông Giang 1 đã ủ rác thải hữu cơ làm phân bón, thay thế dần phân bón hóa học như trước đây.

Ông Trần Ngọc Cảnh thông báo tin vui, hơn 90ha trồng lúa và 7ha trồng rau, hoa của người dân đã không dùng thuốc diệt cỏ, chủ yếu sử dụng phân bón hữu cơ và hạn chế tối đa phân bón hóa học. Thực hiện mô hình "Cộng đồng tôn giáo và dân cư thực hiện BVMT", bà con, phật tử còn chung tay triển khai thu gom rác thải, trồng cây xanh trên các tuyến đường... Đặc biệt, ngoài mô hình này, chi hội cựu chiến binh TDP đang lên kế hoạch triển khai mô hình trồng cây tại các khu vực đất bị hoang hóa (vốn đã được thực hiện trước sáp nhập); chi hội phụ nữ TDP tiếp tục lan tỏa sử dụng phân bón vi sinh trong trồng trọt...

Đại đức Thích Nhật Thành, trụ trì chùa Đông Lai (TDP Đông Giang 1) chia sẻ, với sự chung tay của chính quyền, Mặt trận các cấp và bà con, phật tử, sau hơn 1 năm ra mắt, mô hình đã mang lại những đổi thay rõ nét trong nhận thức, hành động của người dân với công tác BVMT. Cùng với sử dụng phân bón hữu cơ vi sinh trong trồng trọt, bà con tích cực tham gia giữ gìn cảnh quan môi trường xanh-sạch-đẹp, trồng cây xanh... Tham gia các hoạt động này còn góp phần thắt chặt thêm tình đoàn kết, gắn bó trong cộng đồng dân cư, phật tử, vì một môi trường sống tốt đẹp hơn. Chùa Đông Lai cũng tích cực hưởng ứng với nhiều hoạt động thiết thực. Sắp tới, sau quá trình trồng thử nghiệm, nhà chùa dự định mở rộng diện tích trồng tre sinh khối. Đây là một loại cây rất phù hợp với ứng phó BĐKH hiện nay.

Mô hình "Cộng đồng tôn giáo và dân cư thực hiện BVMT" trước đây được Ủy ban MTTQVN, Phòng Tài nguyên và Môi trường, Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam TP. Đông Hà, tỉnh Quảng Trị (cũ) làm điểm tại chùa Lập Thạch (nay thuộc phường Nam Đông Hà), nay tiếp tục được lan tỏa, nhân rộng tại chùa Đông Lai.

Một mô hình ý nghĩa khác vừa được Ủy ban MTTQVN phường Nam Đông Hà triển khai tại chùa Đại Áng, đó là "Phật tử chung tay xây dựng khu dân cư sáng-xanh-sạch-đẹp-an toàn". Phó Chủ tịch MTTQVN, Chủ tịch Hội Nông dân phường Nam Đông Hà Nguyễn Thị Thoa chia sẻ, mô hình là giải pháp hiệu quả để nâng cao ý thức, trách nhiệm và tinh thần tự giác của các hộ gia đình phật tử và Nhân dân trong giữ gìn vệ sinh môi trường, chỉnh trang cảnh quan, bảo đảm trật tự đô thị và xây dựng đời sống văn hóa tại khu dân cư. Đồng thời, qua đó, phát huy vai trò gương mẫu, tích cực của phật tử trong vận động gia đình, cộng đồng cùng thực hiện các tiêu chí sáng-xanh-sạch-đẹp-an toàn; tạo sự lan tỏa trong Nhân dân. Đây cũng chính là mô hình điểm để tuyên truyền, vận động và từng bước nhân rộng trên địa bàn phường, góp phần thực hiện hiệu quả cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh".

Các hoạt động chính của mô hình gồm: Phật tử và Nhân dân tích cực tuyên truyền, vận động gia đình, cộng đồng nâng cao ý thức BVMT, giữ gìn cảnh quan và thực hiện nếp sống văn minh; thực hiện phân loại, thu gom, tập kết rác thải đúng nơi quy định; không vứt rác, đổ nước thải gây mất vệ sinh và ảnh hưởng cảnh quan khu dân cư. Đồng thời, người dân và phật tử thường xuyên vệ sinh đường phố, ngõ, kiệt, khu vực công cộng và khuôn viên chùa Đại Áng; tổ chức các đợt ra quân tổng vệ sinh phù hợp; trồng, chăm sóc và bảo vệ cây xanh; khuyến khích xây dựng các tuyến đường, khu vực dân cư có cảnh quan xanh, sạch, đẹp; khuyến khích sử dụng các sản phẩm thân thiện với môi trường... Mô hình còn góp phần phát huy tinh thần đoàn kết, tương trợ, trách nhiệm cộng đồng; chủ động tham gia các hoạt động xây dựng khu dân cư an toàn, văn minh.

Bên cạnh mô hình BVMT, thích ứng với BĐKH của Phật giáo, các tôn giáo khác trên địa bàn tỉnh cũng cùng chung tay vì mục tiêu chung với nhiều mô hình hiệu quả, như: "Giáo xứ bình yên, đảm bảo an ninh trật tự, BVMT và ứng phó BĐKH", "Tổ đoàn kết tôn giáo với công tác BVMT"...

CHUYỂN ĐỔI SỐ VÀ ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ

Theo ông Nguyễn Lê Huy, Phó Trưởng ban Tuyên giáo, công tác xã hội, cơ quan Ủy ban MTTQVN tỉnh, thời gian qua, công tác BVMT, ứng phó với BĐKH tiếp tục được Mặt trận các cấp quan tâm thực hiện và triển khai hiệu quả. Ủy ban MTTQVN tỉnh đã ban hành Hướng dẫn số 15/HD-MTTQ-BTT, ngày 30/7/2026 và Kế hoạch số 80/KH-MTTQ-BTT, ngày 15/8/2026 về phong trào "Toàn dân chung tay BVMT, vì một Việt Nam xanh-sạch-đẹp". Trong 9 tháng năm 2026, Mặt trận các cấp đã duy trì 59 mô hình điểm về BVMT và ứng phó với BĐKH; tổ chức tuyên truyền, tập huấn nâng cao nhận thức cho trên 2.000 lượt cán bộ Mặt trận và đoàn thể cơ sở; phối hợp triển khai nhiều hoạt động vệ sinh môi trường, trồng cây xanh, thu gom và xử lý rác thải. Các tổ chức thành viên tiếp tục duy trì, nhân rộng các mô hình BVMT, phân loại rác thải tại nguồn và chống rác thải nhựa.

Thời gian tới, bên cạnh tiếp tục duy trì và lan tỏa, nhân rộng, nâng cấp các mô hình hiệu quả về BVMT và thích ứng với BĐKH, Mặt trận các cấp trên địa bàn tỉnh sẽ tiếp tục tăng cường công tác phối hợp để triển khai những mô hình hay, giải pháp sáng tạo, đa dạng khác. Trong đó, việc chú trọng ứng dụng chuyển đổi số và các thành tựu khoa học-công nghệ trong BVMT, thích ứng BĐKH sẽ được đặt lên hàng đầu; đồng thời, thu hút sự tham gia đông đảo, nhiệt tình, đoàn kết của các tầng lớp nhân dân. Ngoài ra, công tác vinh danh các điển hình tiên tiến và tăng cường kiểm tra, giám sát cũng tiếp tục là "công cụ" hiệu quả để các mô hình phát huy thế mạnh trong thực tiễn.

MAI NHÂN

Hoành Sơn, nơi tâm linh hội tụ

Đến với đèo Ngang, khám phá hệ sinh thái lịch sử, văn hóa Hoành Sơn, cùng chiêm nghiệm, lắng mình sâu vào vùng đất giàu huyền tích hai bên mái đèo Ngang, nơi các dòng chảy tâm linh hội tụ về, giúp "đất dữ" xưa hóa lành... mới cảm nhận được hết sức sống nội tại, trường tồn của đèo Ngang-Hoành Sơn quan qua hàng trăm năm tuổi.

Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh tại thôn Hoành Sơn, tỉnh Hà Tĩnh - Ảnh: **T.L**

HUYỀN TÍCH DƯỚI CHÂN ĐÈO NGANG

Nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Đặng Thị Kim Liên nhận xét: Trong dòng chảy lịch sử, văn hóa, tâm linh của người Việt, vùng đất đèo Ngang là nơi giao thoa của nhiều nền văn hóa: Việt, Chăm Pa, Lân Ấp, Đàng Trong, Đàng Ngoài, miền núi, miền biển... Dòng chảy lịch sử, văn hóa, tâm linh ấy đã thấm sâu vào đất, vào cỏ cây, vào tâm hồn con người qua bao thế hệ.

Đèo Ngang ngoài ranh giới hành chính, Hoành Sơn quan ngoài chức năng quan ải, phòng thành trên đường thiên lý Bắc-Nam, tương truyền vùng đất này còn là nơi Mẫu Liễu Hạnh, một trong "Tứ bất tử" của người Việt hiện thân. Dấu ấn văn hóa tâm linh thờ Mẫu ngày nay hiện hữu ở cả hai mái đèo Ngang với hai Đền thờ Mẫu cùng tồn tại: Phía Bắc thuộc xã Hoành Sơn, tỉnh Hà Tĩnh và phía Nam trên đất Phú Trạch, tỉnh Quảng Trị.

Một điều khá đặc biệt về câu chuyện hiện thân của Mẫu Liễu Hạnh lưu truyền trong dân gian, dù phía Hà Tĩnh hay Quảng Trị, nội dung cơ bản tương đồng. Huyền thoại kể rằng: Công chúa Quỳnh Hoa, con gái Ngọc Hoàng, tính tình phóng khoáng, không chịu theo khuôn phép nhà trời, vì thế Ngọc Hoàng phạt nàng giáng trần ba năm. Xuống trần gian, công chúa Quỳnh Hoa chọn vùng đất đèo Ngang, ngay bên đường thiên lý, dựng quán hàng phục vụ cho khách bộ hành qua về. Quán nơi chốn "rừng thiêng", cô chủ quán xinh đẹp, hiếu khách nên lúc nào cũng đông. Ai đi trên đường thiên lý đều ghé vào quán nghỉ chân, uống nước, thưởng thức bánh trái, hoa quả... Khách bộ hành cũng "kẻ năm, người bảy", ai thiện lương thì gặp nhiều may mắn; ai tâm bất chính, thấy cô chủ hàng nước xinh đẹp buông lời "trêu hoa, ghẹo nguyệt", ắt gặp bất hạnh, tai ương.

Ba năm giáng thế tại đèo Ngang, công chúa Quỳnh Hoa dùng phép thuật, lòng từ bi để cứu nhân độ thế, giúp dân hai phía đèo Ngang xua đuổi thú dữ, đẩy lùi dịch bệnh, tận tình chỉ dạy cư dân trồng lúa nước. Nhờ ân trạch của Mẫu, vùng đất dưới chân Hoành Sơn ngày càng quy tụ nhiều người dân đến sinh sống, biến rừng thiêng nước độc thành những xóm làng trù phú. Hết thời hạn lưu đày chốn nhân gian, công chúa Quỳnh Hoa về trời. Ghi nhớ công ơn to lớn ấy, Nhân dân hai bên mái đèo Ngang đều lập đền thờ phụng... đời đời hương khói.

Tuổi thơ lớn lên giữa mạch nguồn văn hóa, tâm linh Hoành Sơn, ông Võ Hằng Hải (SN 1959) ở thôn Minh Sơn, xã Phú Trạch sớm đưa huyền tích về công chúa Quỳnh Hoa giáng thế kể cho đồng đội, đồng chí mình biết khi trở thành người lính Hải quân. Rời quân ngũ, trở về quê hương, năm 2012, ông tình nguyện lên phục vụ tại Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh, với ông, đó là một ân đức từ Mẫu. Gần 14 năm sống, phục vụ dưới sự chở che của Mẫu, đón hàng triệu lượt du khách về với Mẫu, ông Hải càng cảm nhận sâu sắc hơn sợi dây linh thiêng kết nối con người với đất mẹ, cùng hướng về giá trị chân-thiện-mỹ.

Ngôi đền thờ Mẫu cổ kính, u tịch, rêu phong hàng trăm năm tuổi ẩn mình dưới những gốc cây cổ thụ, sâu giữa núi rừng Hoành Sơn - Ảnh: **T.L**

Cũng như ông Hải, ông Nguyễn Đức Gia (SN 1943) người cùng thôn có thâm niên hơn 20 năm chăm sóc Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh. Thời gian bên Mẫu giúp tâm hồn ông thảnh thơi, cảm nhận được tình cảm gần gũi, thân thiết, bao la từ Mẫu, giúp ông sống lạc quan, yêu người, yêu đời hơn. "Hai mươi năm nay, ngày nào tôi cũng ghé Mẫu, thắp nén hương cầu cho con cái, gia đình, dòng tộc bình an, đoàn kết; quê hương, đất nước hưng thịnh", ông Nguyễn Đức Gia chia sẻ.

NHỮNG NGÔI ĐỀN THỜ MẪU Ở HAI MÁI ĐÈO NGANG

Phía Bắc đèo Ngang, Đền thờ Mẫu Liễu Hạnh hay còn được gọi với những cái tên khác như Quán Bà Chúa Liễu, Miếu Bà Chúa Sơn thuộc phường Hoành Sơn, tỉnh Hà Tĩnh. Đền tọa lạc bên cạnh đường lên đỉnh đèo, lưng tựa vào núi, phía sau là hồ nước, mặt hướng biển Đông. Khuôn viên đền rộng khoảng 6.000m^2 gồm ba tòa thờ đệ nhất, đệ nhị và đệ tam. Bên trong đền có ba gian thờ đặt tượng Tam Tòa Thánh Mẫu cùng câu đối: "Lục quý linh thông thần tự tại. Tam thừa diệu ứng Phật Như Lai". Khu vực miếu thờ diện tích rộng chừng 100m^2. Du khách thập phương vào Nam hay ra Bắc đều dừng chân, dâng hương cho Mẫu.

Tại tỉnh Quảng Trị, Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh ở thôn Minh Sơn, xã Phú Trạch, ngay dưới chân đèo Ngang, hậu đền tựa sâu vào Hoành Sơn hùng vĩ, mặt đền hướng ra hồ nước Đồng Mười xanh biếc quanh năm. Được xây dựng từ thời Thiên Hiệu đời Hậu Lê, năm 1557, Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh là một trong những công trình tâm linh có bề dày lịch sử lâu đời nhất tại tỉnh Quảng Trị.

Với những giá trị lịch sử và tín ngưỡng đặc sắc, năm 2000, Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh được công nhận là Di tích Lịch sử-Văn hóa cấp tỉnh. Tháng 10/2024, đền trở thành điểm du lịch tâm linh, đáp ứng trọn vẹn nhu cầu tín ngưỡng của người dân và khách bộ hành khi qua đèo Ngang.

Ngày nay, Khu di tích Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh mở rộng đến 24.000m^2, bao gồm một tổng thể kiến trúc hài hòa, giao thoa giữa nét cổ xưa và hiện đại; giản dị nhưng không kém phần uy linh, tôn nghiêm, bao gồm cổng đền, bình phong, cổng tam quan, điện thờ, đền tiền, đền hậu, phân chia theo thứ tự, lớp lang, cung bậc từ ngoài vào trong, từ đền cũ gồm chính điện, tiền điện, nghinh môn đến đền mới và các khu vực phụ trợ như Am mã hóa, Tả vu, Hữu vu, Giếng cổ...

Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh có lối trang trí nghệ thuật bên ngoài và bên trong các gian điện thờ đặc biệt tinh tế kết hợp giữa nhiều chất liệu như sành sứ, gỗ quý. Mọi chi tiết bài trí hài hòa với các hình tượng truyền thống, như: Tứ linh-long, ly, quy, phượng; tứ thủ-cầm, kỳ, thi, họa và tứ quý-tùng, trúc, mai, sen.

Càng đi sâu vào phía hậu điện, không khí linh thiêng càng tăng thêm bội phần. Khi đến ngôi đền cũ cổ kính, u tịch, rêu phong hàng trăm năm tuổi ẩn mình dưới những gốc cây cổ thụ, sâu giữa núi rừng Hoành Sơn, là lúc con người gạt bỏ những âu lo, toan tính đời thường, tâm hồn thanh sạch, một lòng hướng về Mẫu...

"Tháng tám giỗ cha, tháng ba giỗ mẹ", hàng năm, đúng ngày mùng 3/3 âm lịch, Nhân dân sinh sống ở hai mái đèo Ngang đều long trọng tổ chức lễ giỗ Thánh Mẫu Liễu Hạnh, trở thành nét sinh hoạt văn hóa tín ngưỡng trọng đại "riêng có" trong hệ sinh thái lịch sử, văn hóa, tâm linh Hoành Sơn, quy tụ đông đảo du khách thập phương đến dâng hương, chiêm bái. Mọi người cùng nhau dâng các sản vật bình dị mang đậm hương vị quê hương như trái cây, bánh kẹo, cháo nổ để tưởng nhớ công đức Thánh Mẫu Liễu Hạnh, tri ân cội nguồn, gắn kết cộng đồng, cùng gửi gắm ước nguyện cầu mong quốc thái dân an, mưa thuận gió hòa.

NGÔ THANH LONG

"Một nén nhang thơm, một mâm lễ vật nhỏ dâng lên bàn thờ Mẫu tại Đền Thánh Mẫu Liễu Hạnh bên dãy Hoành Sơn cầu cho gia đình êm ấm, hạnh phúc, "quốc thái, dân an", quê hương, đất nước từng ngày đổi mới là sự tiếp nối ước mơ ngàn đời của du khách thập phương khi về bên Mẫu. Nét đẹp tín ngưỡng thờ Mẫu nhờ thế được vun đắp lớn dần lên trong hệ sinh thái lịch sử, văn hóa, tâm linh bền chặt nơi đèo Ngang-Hoành Sơn", Phó Chủ tịch UBND xã Phú Trạch Phan Lệ Hằng tâm niệm.

QuảngTrị Tòa soạn và Trị sự: Đường Trần Quang Khải, phường Đồng Hới, tỉnh Quảng Trị. Giám đốc: VÕ NGUYÊN THỦY. Giấy phép xuất bản số 984/GP-BTTTT cấp ngày 30/6/2011 và Giấy phép bổ sung số 678/GP-BTTTT cấp ngày 7/12/2015 của Bộ Thông tin và Truyền thông. In tại Công ty Cổ phần In Quảng Bình. Báo Quảng Trị xuất bản vào các ngày từ thứ hai đến chủ nhật hằng tuần.

Giá: 8.600 đồng